

Protokoll fört vid enskild föredragning

Utbildnings- och kulturavdelningen
Kulturbyrån, U3

Beslutande
Vicepresident
Annika Hambrudd

Föredragande
Specialsakkunnig i kulturförvaltning
Gunilla G Nordlund

Justerat
Omedelbart

Nr 77

Avtal om centralbibliotek 2025 - 2026

ÅLR 2024/8502

184 U3

Beslut

Besluts godkänna avtal med Mariehamns stad angående avtalet om Centralbibliotek för Åland för perioden 1.1.2025 – 31.12.2026 enligt bilaga U324E34.

AVTAL GÄLLANDE CENTRALBIBLIOTEK FÖR LANDSKAPET ÅLAND

1. Parterna

Detta avtal har uppgjorts av och ingås emellan:

Ålands landskapsregering ("Landskapsregeringen")

PB 1060

AX-22111 Mariehamn

Åland, Finland

FO-nummer: 0145076–7

och

Mariehamns stad/Mariehamns stadsbibliotek ("Centralbiblioteket")

Pb 5

AX- 22100 Mariehamn

Åland, Finland

FO-nummer: 0205071–4

Nedan tillsammans benämnda "Parterna" och var för sig "Part".

2. Avtalets kontaktpersoner

Kontakten mellan Parterna i ärenden som gäller detta avtal skall i första hand handhas av följande personer:

Landskapsregeringen:

Specialsakkunnig i kulturförvaltning Gunilla G Nordlund

gunilla.g.nordlund@regeringen.ax

Tel: +358 (0)18 25232

Centralbiblioteket:

Kultur- och fritidschef Fredrika Sundberg

fredrika.sundberg@mariehamn.ax

Tel +358 (0) 18 531404

3. Avtalets bakgrund och syfte:

Biblioteksverksamheten i landskapet Åland regleras i landskapslagen (1997:82) om allmänna bibliotek, biblioteksförordningen (1997:83) för landskapet Åland och landskapslagen (2017:120) om landskapsandelar till kommunerna.

För att komplettera, stödja och samordna verksamheten vid de allmänna biblioteken och vid bibliotek som upprätthålls av landskapet ska det enligt 6 § i bibliotekslagen finnas ett Centralbibliotek vars verksamhetsområde är hela landskapet. Enligt samma bestämmelse ska Landskapsregeringen förordna med kommunens samtycke ett allmänt bibliotek till Centralbibliotek och Landskapsregeringen kan med kommunens medgivande anförtro Centralbiblioteket särskilda uppgifter.

Genom detta avtal förordnar Landskapsregeringen med Mariehamns stads samtycke Mariehamns stadsbibliotek att fungera som Centralbibliotek. I detta avtal förtydligas de uppgifter som enligt 2 § i biblioteksförordningen hör till Centralbiblioteket. I detta avtal regleras även andra särskilda uppgifter som Centralbiblioteket åtagit sig samt den ersättning som Landskapsregeringen ska betala för Centralbiblioteket.

4. Uppdragsbeskrivning och kostnadsersättning:

Parterna har kommit överens om att Mariehamns stadsbibliotek ska fungera som Centralbibliotek under perioden 1.1.2025-31.12.2026 och att i uppdraget ingår följande:

1. I enlighet med 2 § 1 punkten i biblioteksförordningen samordnar Centralbiblioteket biblioteksverksamheten vid de allmänna biblioteken och de av landskapet upprätthållna vetenskapliga biblioteken samt fungerar som informationscentral. Med vetenskapliga bibliotek avses följande specialbibliotek som upprätthålls av landskapet Åland vid ingående av avtalet: Landskapsarkivets bibliotek, Lagtingsbiblioteket, Ålands museums bibliotek, Ålands Gymnasiums bibliotek och Högskolan på Ålands bibliotek.

I uppdraget ingår följande.

- a) Centralbiblioteket upprätthåller ett biblioteksdatasystem (Quria med mobilapp och evenemangsmödel) och en gemensam portal (www.bibliotek.ax) med följande tillhörande tjänster, databaser, medietyper och licenser:

- Biblio (e-böcker och e-ljudböcker)
- Pressreader (e-tidningar)
- Cineasterna (e-film)
- Daisy (talbok för funktionsnedsatta personer)
- Syndetic Solution (omslagsbilder för olika medietyper)
- Abonnemangstjänst för omslagsbilder
- Kopioisto (webblicens för bokillustrationer)
- BURK (bibliografisk databas)
- Nationalencyklopedin
- Alex författarlexikon

Landskapsregeringen ersätter Centralbibliotekets licens- och servicekostnader för support och underhåll för ovannämnda tjänster och databaser utgående från antalet registrerade medier i respektive bibliotek enligt följande:

- 50 % av Mariehamns stadsbiblioteks andel av kostnaderna
- 100 % av de övriga allmänna bibliotekens andel av kostnaderna
- 100 % av de av Landskapet Åland upprätthållna vetenskapliga bibliotekens andel av kostnaderna

Ersättningen uppskattas vara omkring 62 000 euro per år utgående från uppgifter från år 2023.

- b) Centralbiblioteket anskaffar och utvecklar hjälpmedel för biblioteksverksamheten i landskapet efter skild överenskommelse med Landskapsregeringen.
 - c) Centralbiblioteket utgör en central för fjärrlåneverksamheten. Centralbibliotekets totala nettokostnad för fjärrlåneverksamheten varierar årligen beroende på antalet fjärrlån inom och utanför Norden. År 2023 var kostnaden 4751 euro (porto 6196 euro, lånekostnader 1354 euro och intäkter från fjärrlån 2799 euro). Landskapsregeringen ersätter 50 % av Centralbibliotekets nettokostnader för förverkligade fjärrlån (porto+ lånekostnader-intäkter från fjärrlån).
2. I enlighet med 2 § 2 punkten i biblioteksförordningen anordnar Centralbiblioteket följande fortbildning i samarbete med Landskapsregeringen:

- a) Fortbildning som riktar sig till kommunernas bibliotekspersonal och till bibliotekspersonalen vid bibliotek som upprätthålls av landskapet: Om inget annat avtalats ersätter Landskapsregeringen, i enlighet med det som Parterna skilt överenskommer inför varje fortbildning, kostnader i anslutning till föreläsare inklusive arvode, logi och resor. Med fortbildning avses föredrag, kortkurser och liknande tillfällen på Åland och på särskilda biblioteksteman. Parterna har kommit överens om följande fortbildningsinsatser under avtalsperioden:
- Fortbildning i hanteringen av det nya bibliotekssystemet Curia och anslutningen till Finna-söktjänsten för personalen i kommunala/landskapets bibliotek.
 - För att stärka och utveckla bibliotekens läsfrämjande insatser finansierar Landskapsregeringen under 2025 tredagars läsledarutbildningar inom konceptet shared reading med särskild inriktning på barn och unga. Utbildningen erbjuds en bibliotekarie/anställd per kommun- och skolbibliotek. Utbildningen ger behörighet att leda läsgrupper i shared reading.
- b) Fortbildning som riktar sig till Centralbibliotekets personal: Landskapsregeringen ersätter, i enlighet med det som Parterna skilt överenskommer inför varje fortbildning, kostnader för fortbildningstillfällen som kan anses ha väsentlig betydelse för utvecklingen av Centralbibliotekets verksamhet och strävan till att stärka harmoniseringen av de allmänna bibliotekens enhetliga rutiner och servicenivå. Ersättningen utbetalas mot redovisning som ska inkludera en reserapport.
3. I enlighet med 2 § 3 punkten i biblioteksförordningen ska Centralbiblioteket anskaffa och upprätthålla en så fullständig samling som möjligt av litteratur och övrig media som berör landskapet (Alandicasamling) i enlighet med urvalsprinciperna för Alandicasamlingen (bilaga 1). Centralbibliotekets kostnad för inköp till Alandicasamlingen beror på antalet medier som utges vilket under 2023 var 4683 euro. Landskapsregeringen ersätter 50 % av Centralbibliotekets anskaffningskostnad vid inköp till Alandicasamlingen. Vid inköp beaktas ett referens- och två utlåningsexemplar.
4. I enlighet med 2 § 4 punkten i biblioteksförordningen ska Centralbiblioteket fungera som bibliotek för högskoleutbildningen i landskapet. Mellan Mariehamns stad och Högskolan på Åland ingås ett separat avtal gällande högskolebiblioteket.
5. I enlighet med 2 § 5 punkten i biblioteksförordningen ska Centralbibliotek tillhandahålla litteratur anpassade för personer med olika funktionsnedsättningar. Landskapsregeringen ersätter 50 % av kostnaderna för anskaffning och förmedling av medier som riktar sig till personer med funktionsnedsättning.
6. För handhavande av ovan angivna uppgifter och tjänster ersätter Landskapsregeringen Centralbibliotekets personalkostnader med 53 000 euro per år.
7. Utöver den verksamhet som regleras i biblioteksförordningen har parterna kommit överens om följande särskild uppgift under avtalsperioden:
- a) Centralbiblioteket ska verka för att främja tillgängligheten till material från specialbibliotek som upprätthålls i landskapet, i dagsläget: Funktionsrätt Åland, Ålands fredsinstitut, Ålands sjöfartsmuseum och skolbiblioteken i Övernäs, Ytternäs, Strandnäs, Södersunda, Ödkarby skola och i Godby högstadieskola.

Alla ovan angivna summor är exklusive moms.

Utöver ovan angivna uppgifter kan Parterna i samband med beredningen av respektive års landskapsbudget komma överens om andra särskilda uppgifter, nyinvesteringar och projekt inom avtalsperioden.

5. Parternas skyldigheter och ansvar

Centralbiblioteket ska utföra sina åtaganden omsorgsfullt och ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande lagstiftning. Landskapsregeringen är inte ansvarig för skador, förluster eller andra negativa konsekvenser som orsakats tredje part på grund av fel, försummelser eller andra brister i Centralbibliotekets verksamhet.

Centralbiblioteket har inte rätt att utan Landskapsregeringens samtycke anlita annan aktör för att utföra uppdraget eller en del av det.

Centralbiblioteket ska på begäran lämna in efterfrågad statistik och information om utförda uppgifter och tjänster enligt punkt 4 till Landskapsregeringen.

Landskapsregeringen har rätt att utöva tillsyn av uppdraget och ge Centralbiblioteket anvisningar beträffande utförandet av uppdraget.

Parterna utvärderar årligen under april månad gemensamt det föregående årets verksamhet.

6. Betalning

Centralbiblioteket ska varje månad fakturera Landskapsregeringen för de i punkt 4 angivna kostnaderna om Parterna inte överenskommit om annat.

Faktureringen ska ske senast den femte (5) i varje månad för föregående månads kostnader.

Varje faktura ska innehålla en detaljerad specifikation av de utförda tjänsterna/uppgifterna och kostnaden för dessa utgående från uppräkningsen i punkt 4.

Centralbiblioteket ska årligen under januari månad tillstålla Landskapsregeringen en detaljerad redovisning över föregående årets totala kostnader för verksamheten enligt punkt 4.

7. Ändringar, tillägg och uppsägning av avtal

Ändringar i detta avtal görs skriftligen mellan Parterna. Ändringarna träder i kraft genast när avtalet om dem undertecknas, om inte annat överenskommits. Byte av avtalets kontaktpersoner ska göras skriftligen, men förutsätter inte godkännande av den andra Parten.

Under avtalsperioden kan avtalet sägas upp med ett års uppsägningstid räknat från det datum då meddelande om uppsägningen görs. Uppsägningen ska göras skriftligen.

8. Lagval och tvister

Detta avtal regleras av finsk lag. Tvist med anledning av avtalet skall avgöras i Ålands tingsrätt om Parterna inte kan enas genom förhandlingar sinsemellan.

9. Övrigt

Detta avtal inklusive bilagor utgör den fullständiga överenskommelsen mellan Parterna. Till detta avtal hör följande bilagor:

1. Urvalsprinciper för Alandicasamlingen 2017

10. Undertecknande

Detta avtal har ingåtts i två (2) identiska exemplar, ett till vardera Parten.

Mariehamn 19.12.2024

Ålands landskapsregering
Viceantråd och utbildnings-,
idrotts och kulturminister Annika Hambrudd

Mariehamns stad
Kultur- och fritidschef Fredrika Sundberg